

NOVA PRAVDA

Uredništvo in uprava v Ljubljani, Gradišče 7, levo. — Telefon št. 77. — Naročnina 2 din. na mesec. — Posamezna številka 50 din. po dogovoru. — Rokopisov ne vračamo. — Poština plačana v gotovini.

Ljubljana, 16. febr. 1922.

Ta teden imamo zaznamovati dva jako važna dogodka. Hrvatski narodni poslanci, združeni v takozvanem Hrvatskem bloku, so se obrnili s posebno spomenico na vse narode, da jim ti pomagajo do njihovih pravic. Umevno je, da je tak korak Hrvatskega bloka razburil celo državo, najbolj seveda vladajoče stranke, demokrate in radikale. Hrvatska kliče vse narode na pomoč, ker Hrvati v lastni državi ne najdejo pravic.

Hrvatsko vprašanje se imenuje, v resnici pa je državno vprašanje. Veliki časi so našli majhne ljudi, stara je ta pesem, toda popolnoma resnična. Hrvatsko vprašanje v naši državi je nastalo, to lahko trdimo z vso gotovostjo, vsled nezmožnosti beograjskih državnikov in vsled nam še dosedaj neumljive neumnosti demokratske stranke oziroma njenih voditeljev.

Človeku, ki trezno premotriva vse dosedanje vladanje v naši državi, se zdi, kakor da bi se igrali otroci državo. Vse delo obstoja v gostilniških frazah, v velikanskem navdušenju, v govoricah o državotvornosti. Nihče od merodajnih politikov se ne zveni za resno delo, ki edino bi napravilo pravo narodno navdušenje in resnično državotvornost. Vbili so si v glavo uniformirano ujedinjenje, nihče pa niti trenutek ni pomislil, da je to enostavno nemogoče. In kdor je v skrbi za naš narod in za našo bodočnost svaril pred takim početjem, ta je bil sumničen protidržavnega mišljenja. Posledice vsega tega otroškega igranja z državo niso mogle izostati, in danes smo doživeli, da se je en del našega troedinega naroda obrnil za pomoč na vse narode izven naše države.

Shod v Mariboru in občni zbor krajevene organizacije NSS.

V soboto zvečer se je vršil velik shod narodno-socialistične stranke v restavraciji »Maribor«. Shodu je predsedoval predsednik krajevene organizacije tov. Jarh. Kot prvi govornik je nastopil podžupan tov. Roglič, ki se je bavil z naraščajočo draginjo in navajal sredstva za njeno ublažitev. Predvsem se mora nastopiti proti neznosni draginji živila, ki jih v lastni državi zadostno in celo v izobilju produciramo. Izvoz mora biti odvisen od dovoljne in po stalnih primerno nizkih cenah izvršene domače preskrbe. Za njim je govoril

Fr. R.:

Na napačni poti.

Bili so pred vojno časi, ko se je pri nas mnogo pisalo, govorilo in kričalo o rodoljubju in domoljubju. Navadno pa so najmanj čutili, delali in žrtvovali za narod tisti, ki so najbolj kričali. Pravi in resnični rodoljubi so delali na tihem; vsak uspeh, ki ga je imel narod od njihovega dela, jim je bil najslajše plačilo in zadoščenje. Z odkritosrčnim veseljem so pozdravili tudi vsako narodno pridobitev, pa naj je prišla od katerekoli strani. A kričačem ni bil mar blagor naroda, ampak lastna korist in lastna slava; prave rodoljube so mrzili in prezirali. Kričali so, da bi narod premotili v svojih sebičnih namenih. Stritar je njihovo nečedno početje na kratko obsodil, češ, da jim je narodnost le molzna krava.

Prišel je preobrat. Dobili smo lastno državo. Naši prejšnji rodoljubarski kričaji so utihnili o rodoljubju do lastnega naroda. Pravijo, da sedaj ni več v nevarnosti naš narodni obstoj in da je nepotrebno narodnostno delo med

Tisti, ki so vse to zakrivali, to so demokrati in beograjski državniki, pravijo ni pišejo, da je klic Hrvatov velika sramota. Res je to! To je največja sramota, ki se je mogla zgoditi. Toda vprašanje je, kdo je to sramoto v prvi vrsti zakrivil.

Ni še dolgo tega, pred par tedni je bilo. Tedaj je govoril v skupščini dobroznani Svetozar Pribičević. Rekel je, da on hrvatskega vprašanja ne pozna; za njega ne obstoja nobeno hrvatsko vprašanje. Radi tega se on in demokratska stranka s Hrvati tudi ne morejo pogajati. Tako je govoril g. Pribičević. Ali je potem čudno, da so se obrnili Hrvati tja, kjer mislijo, da se bo z njimi pogajalo. Sramota, ki smo jo doživeli, zadene v prvi vrsti beograjske državnike in demokratsko stranko. Nam se zdi, da so se začeli ti činitelji že malo sramovati. Vsaj tako bi se dalo sklepati iz zadnjih brzojavk, ki pravijo, da Beograd ne misli proti Hrvatskemu bloku ničesar ukreniti, da bi se merodajni krogi v zadnji uri spame-tovali. In le s pametjo se da odstraniti ta velikanska sramota.

Žalibog imamo beležiti še drugi dogodek, ki ni nič manj žalosten, kakor prvi in ki ga naši sovražniki z nič manjšo slastnostjo ne bodo pograbili kakor prvega.

Glasi Stojana Protića »Radikal«, je prinesel te dni pismo, ki ga je pisal Svetozar Pribičeviću neki Hercigonja. Iz tega pisma je posneti, da je Pribičević nagovarjal Hercigonju, da bi spravi s tega sveta Radića. Ali je to pismo resnično ali je zlagano, to še danes ne vemo. Vsekako pa meče čudno luč na beograjske razmere. Kaj bode ostali svet rekel ko bode čital o nas take stvari?

poslanec tov. Brandner o slabi politiki v Beogradu. To dokazuje zlasti izjava finančnega ministra v finančnem odboru, ki je dejal, da se v naši državi ničesar ne stori za pobijanje draginje, kar je eden izmed glavnih vzrokov, da stoji naša valuta tako nizko. Osebito pa se je bavil govornik z uradniškim vprašanjem, in naglašal, da se morajo vnesti potrebne svote za izplačilo s 1. januarjem 1922 povišanih draginskih doklad v dvanaestine za marec in april, ne pa šele v budžet, kakor to zahteva demokratski poslanec Sečurov, ker je budžet

Slovenci, dasi je ena tretjina naših najboljših rojakov še ostala pod tujim jarmom. Kriče pa še vedno naprej, toda sedaj se njihovi pogledi obračajo in njihove roke se stezajo preko lastnega naroda tja, od koder pričakujejo več dobička, kakor so ga imeli od svojega prejšnjega rodoljubarstva.

Umevno je, da od takih ljudi ne moremo pričakovati dobrih in plemenitih dejanj za splošni blagor, kakor ne moremo brati zlahtnega grozdja s trnja.

Ali ker njihovo zlikovsko početje slabo vpliva na slovensko javnost in tudi na nekatere naše prave rodoljube ter postaja naša narodna zavest vedno bolj topa in mrzla, je treba povzdigniti glas, da Slovenci nismo na pravi poti, ako poslušamo take krive nauke! Narod, ki se ne zaveda, da je narod, propada in tudi ni vreden, da živi. Tak narod ni kulturn in se nikdar ne more dvigniti na kulturno višino drugih prosvetljenih narodov.

Narod mora biti sam sebi najvišji ideal in se mora to stremenje povsod kazati tudi v delih njegovih vodilnih mož! Pri nas pa nastaja vedno večje

še negotova stvar. Istočasno je treba rešiti tudi vprašanje nižjih javnih uslužbencev s tem, da se njihove dnevnice izenačijo z onimi od poduradnikov. Za to se Zveza javnih nameščenecv v Ljubljani še ni izjavila, pač pa so prejeli tozadevne resolucije vsi parlamentarni klubi od strani Zveze javnih nameščenecv za Dalmacijo s sedežem v Splitu. Novinar Pirc je opozarjal na zakon o pobijanju draginje, na podlagi katerega so mariborski mesarji zvišali cene mesa, čim so zvedeli, da jim to ta zakon dopušča. Istotako so podražili kruh peki in sicer brez oblastvenega dovoljenja. Tov. Cian govori o vojni odškodnini za begunce, ki jo je treba urediti na konferenci v Genovi in predlaga tozadevno resolucijo.

Na koncu shoda je bilo enoglasno sprejetih več resolucij. Prva resolucija odločno apelira na vlado in ji daje nasvete kako bi se omililo neznosno draginjo. Druga resolucija povdarja veliko bedo, v kateri se nahajajo javni nameščenci vsled tega, ker so življenjske potrebe na račun novega zakona o draginskih dokladah horendno poskočile. Vsled tega nujno zahteva, da se s 1. januarjem 1922 povišane draginske doklade takoj izplačajo in da se obenem popravi krivica nižjim javnim nameščenecv s tem, da se jim zvišajo dnevnice od 14 na 18 Din. Tretja resolucija govori o prid vojnini odškodninem in priporoča naši vladi v Beogradu, da našim delegatom za Genovo striktno navodila glede odškodnine za izseljence ozir. internirance iz od Italijanov zasedenega ozemlja.

Po sprejetju resolucij je predsednik tov. Jarh zaključil zborovanje.

Dvojna mera.

Z vsakim dnevom postaja bolj jasno, da imamo v naši državi dve vrsti državljanov: na eni strani tiste, ki slepo slede sedanjim vladnim mogotcem in imajo seveda vsled tega privilegij za vse, kar hočejo, na drugi strani pa vse one, ki nimajo hlapčevskega nagnenja in so toliko zavedni, da se upajo celo javno pokazati svoje pravo prepričanje. Tem poslednjim pa »državotvorne« stranke v naši svobodni državi ne dovolijo kazati svojega političnega prepričanja, še manj: ne dovoli se jim kratko udeleževati v tisti stranki, kamor po svojem prepričanju pripadajo. Navedel bi lahko nešteto slučajev, ki prav jasno osvetljujejo sedanji vladni režim; za danes hočem podati javnosti samo nekoliko zanimivih podatkov o sodnih uradnikih in uslužbencih.

Naslednji dan, v nedeljo dopoldne, se je vršil občni zbor krajevene organizacije NSS v Mariboru. Predsednik tovariš Jarh je v svojem poročilu naglašal lep razvoj krajevene organizacije. Pri tej priliki je tudi izjavil, da je Slovenska ljudska stranka prelomila dano besedo, da bo glasovala za našega župana in je edinole njena krivda, ako mariborski župan ne pripada narodni stranki. To je SLS storila kljub pismenemu zatrdilu, da bo glasovala za župana naše stranke. Tov. Žnuderl je podal tajniško poročilo, iz katerega je razvidno, da je število naših članov v Mariboru naraslo na 900 članov. Ob tej priliki je tovariš razvil svoj organizacijski načrt za bodoče delovanje. Blagajniško poročilo je podal tov. Jaklič, na kar sta mu predlagala pregledovalca računov tov. Jaklič in Cian absolutorij, ki je bil enoglasno sprejet. Podžupan tov. Roglič je na to v imenu kluba občinskih svetovalcev NSS poročal o položaju v občini in o delu naših občinskih svetovalcev. Naglašal je, da imajo naši tovariši najvažnejše referate in da pridno delujejo v odsekih, da pa stranka nima vezanih rok. Istotako je poročal tov. Brandner o razmerah v parlamentu in o stališču, ki ga tamkaj zavzema naša stranka. Na predlog tov. Rajha je bila občinskim svetovalcem in poslancem izrečena zaupnica in zahvala za dosedanje delovanje. Občni zbor je na to prešel na volitve in je bil za predsednika ponovno in enoglasno izvoljen tov. Jarh, za podpredsednika pa tov. Roglič. Na to se je še obravnavalo o organizaciji zaupništva in o drugih važnih vprašanjih, na kar je bil občni zbor ob splošnem odobravanju zaključen.

Krajevna organizacija NSS v Mariboru ima v svoji sredi tudi dva sodna uradnika, ki sta sledeč svojemu političnemu prepričanju požrtvovalno in nesebično delovala v tej krajevni organizaciji. Tovariš K. je bil tajnik in tov. P. blagajnik. Vsled pritiska od zgoraj pa sta dobila oba omenjena tovariša od predsedništva višjega deželnega sodišča nalog, da takoj odložita svoji funkciji v krajevni organizaciji z motivacijo, da sodni uradniki ne smejo biti kakršnikoli funkcionarji v političnih strankah. Značilno je, da je istočasno in podoben ferman dobil tudi tajnik krajevene organizacije tov. M. v Ptuj. Načelstvo stranke in poslanca tov. Deržič in Brandner sta vsled tega intervenirala pri oddelku ministrstva pravde v Ljubljani, kjer se jima je zagotovilo, da se s tem

da, narodnega ponosa, narodne sreče. Okoli osemdeset milijonov Nemcev je na svetu, ali nobenega ni sram potegniti se za čast svojega naroda, če tudi jo je nemško barbarstvo močno omadeževalo v svetovni vojni. Nemci so se borili in se še bore z največjo požrtvovalnostjo in odločnostjo za vsako narodno malenkost, za vsak košček zemlje, za koristi vsakega svojega rojaka. Angleži so si razpredli čez ves svet svoje lastniške in vladarske pravice, a še jih nimajo dovolj. Trudijo se še vedno za novimi pridobitvami na škodo drugih narodov. Tudi Italijani so velik, skoraj štiridesetmilijonski narod. Združeni in dobro so zavarovani v lastni državi. Vendar kljub temu njihovi narodni prenapetneži kriče, divjajo in otepajo okrog sebe, kakor da bi jim pretile od vseh strani največje nevarnosti. Predobro in prežalostno je nam vsem znano, kaj vse morajo dan za dnem trpeti ravno naši na novo zasluženi primorski rojaki pod barbarskimi nasilstvi te laških divjakov. (Dalje prih.)

ni hotelo delati izjeme pri pristaših NSS, ampak, da velja to za vse politične stranke. Na tozadevno vlogo načelstva NSS na oddelek ministrstva pravde v Ljubljani pa je načelstvo prejelo tudi sledeči dopis: »Št. 3917-21. Načelstvu narodno-socialistične stranke v Ljubljani. Na dopis z dne 15. decembra štev. 2059 mi je čast odgovoriti, da je predsedništvo višjega deželnega sodišča v Ljubljani v enakih primerih, kakor so bili primeri M. P. in K., ravnalo na isti način tudi proti pripadnikom drugih političnih strank. Ukrep predsedništva višjega sodišča so v skladu s predpisi § 24 služb. pragm., § 47 sodne instrukcije in § 2 sodn. disc. zakona. Oddelek ministrstva pravde v Ljubljani, dne 20. decembra 1921. — Babnik.«

Dobro torej! Ako je tako, potem seveda ne bomo ugovarjali, ker izjeme samo za našo stranko tudi ne zahtevamo. A kmalu smo se prepričali, da temu ni tako. JDS seveda kot navadno ima izjemo. Evo več slučajev: Lansko leto se je vršil v Ljubljani zbor JDS, na katerem je bil izvoljen v izvrševalni odbor JDS sodni uradnik Zorko. Dne 6. jan. t. l. se je vršil v Kočevju občni zbor krajevne organizacije JDS, na katerem je bil izvoljen podpredsednikom gospod sodni svetnik Ivan Hutter. Na tem obnem zboru je v imenu vodstva JDS poročal g. dr. VI. Ravnihar, kateri

bi kot bivši poverjenik za pravosodje poučil g. Hutterja, da sodni svetnik po teh in teh paragrafi ne sme biti politični funkcionar. Dne 15. januarja pa čitamo v mariborskem »Taboru« poročilo o obnem zboru krajevne organizacije JDS v Mariboru, kjer se nahajajo imena tudi sledečih političnih funkcionarjev JDS: dvorni svetnik Levec Anton, sodni svetnik Dev. Oskar in Mulej Anton, sodni upravitelj Tone Hohmec, zaščitnik dece Pleskovič Rudolf, ter kazniški uradnik Zavodnik Albert.

Iz vsega tega je torej razvidno, da veljajo strogi sodni predpisi samo za pristaše nekaterih strank in da JDSarji lahko delajo kar hočejo. »Ja Bauer, das ist was anderes«, bi dejal švaba.

Zaenkrat se vzdržujem vsakih nadaljnjih opazk, vprašam le funkcionarje pri višjih sodnih oblastih v Ljubljani kaj hočejo ukreniti, oziroma ali so že kaj ukrenili, da se dvojna mera ne bo izvajala kar preko vseh sodnih zakonov, predpisov in instrukcij samo v prilog ene politične stranke. Vprašam nadalje gospoda pokrajinskega namestnika ministra Ivana Hribarja, kaj hoče ukreniti on, kot najvišji pokrajinski funkcionar, da ne bomo imeli dveh vrst državljanov in da bodo zakoni veljavni za vse enako. Želimo to iz državne in ne iz strankarskega stališča.

Rudolf Juvan.

Razgled po svetu.

Anarhija na Reki.

Fašisti napadli z bombami kvesturo. Velik napad na vladno palačo. Reška jugoslovanska stranka prosi za pomoč naše vojske.

Reška jugoslovanska stranka je dobila telefonično vest z Reke preko Sv. Ane pri Sušaku, da so fašisti danes popoldne z bombami napadli kvesturo na Reki, pri čemer je bilo več oseb ubitih in ranjenih. Fašisti so polili s petrolejem vagon uniform, ki je prišel z Dunaja za novo reško policijo in ga zažgali. Fašisti pripravljajo velik napad z bombami na vladno palačo in na predsednika Zanello samega. Karabinerji, ki bi morali vzdrževati red, so popolnoma brezbržni in pasivni. Reška jugoslovanska stranka se je z nujno brzojavko obrnila v Beograd na zunanjega ministra dr. Ninčiča za oboro-

ženo pomoč naši obmejni četi, ako bi Zanello to ne prosil diplomatskim potom. To se je sporočilo tudi italijanskemu poslaniku Manzoniju v Beograd, ki je tajniku Stejiću osebno obljubil, da bo za vsako ceno ščitil reško vladno in predsednika Zanello.

Strašne slike iz stradajoče Rusije.

V derbačevskem okrožju saratovske gubernije je katastrofa lakote posebno velika. Ljudstvo je že davno pojedlo vse zaloge, slamnate strehe, pse, mačke in podgane; celo odpadke jedo. Množijo se ropi in umori, otroke kradejo in jih koljejo. Ponoči izkopavajo mrliča, da jih imajo za hrano. — »Jutro« glasilu verižnikov se iz te strahovite bede norčuje in jo imenuje zasmehljivo »kanibalizem«. — Pride še čas obračuna!

Tedenski pregled.

Koncentracija naprednih strank.

To je najnovejši tam-tam, ki ga je započela do skrajnosti skrahirana ideesarija. V boj za to »veliko idejo« je poslala advokata dr. Kukovca, ki se je svoječasno toliko žrtvoval, da je hočeš nočeš postal minister. Sedaj, ko se je neprijetnega ministrovanja iznebil, je šel malo na izprehod sem ter tja po zeleni Stajerski. Zašel je v Središče in drugim in končno padel tudi na shod mariborskih obrtnikov. Iz tega obrtniškega nadstrankarskega shoda so verižniški časopisi skovali koncentracijsko manifestacijo.

Kaj hoče ta »napredna« koncentracija? — Nič drugega nego združitev verižnikov, samostojnih kmetov in proletarcev v eno samo »napredno« verižniško stranko, ali z drugimi besedami: zatirani sužnji in berači naj dvignejo gnjilo verižniško druhal iz blata nad oblake.

JDS hoče biti »napredna«. Tej propali in do kosti gnjili stranci kategorično odrekamo častni naslov »napredna«. Najbolj nazadnjaška, ljudstvu in državi nevarna skupina temnih elementov, — in s to naj se socialistične, poštene in narodne v resnici napredne stranke družijo ali jo celo podpirajo? Nikdar in nikoli! V prah in pepel je treba streti ideesarijo, ki je edina kriva vse bede, ki tira v obup ubogo našo državo!

Ali je JDS narodna? Materijalni in socialni škodljivci so protinarodni in sovražniki države. Poglejte jih le, kako podpirajo na Stajerskem nemške pritepenice in čifute. Za denar seveda!

Ali so socialni? — Stradamo pod njihovo vladno huje nego kdaj poprej! — In sedaj naj to druhal še podpiramo?

Našli se bomo v skupnem delu zlasti na Stajerskem, ko se bo šlo za

res narodno delo, — za socialno in gospodarsko blagostanje in proti švabski prepotenci; toda le s poštenimi slovenskimi in socialističnimi strankami.

Demokrati proti ljudstvu.

V torek dne 14. t. m. se je vršila seja občinskega sveta ljubljanskega. Pri tej seji se je znova pokazalo, da demokratarji, zastopniki veleverižnikov, ne privoščijo ubogemu ljudstvu in občinski blagajni ničesar, in da se jim gre dosledno vedno le za obrambo vojnodobičarskih oderuhov. Glavni njihov zagovornik je zakrknjeni kapitalist Dr. Triller. Naš tovariš podžupan Riko Jug je kot poročevalec postavil predloge na zvišanje občinskih davkov, ki bi seveda v prvi vrsti zadeli verižniške kapitaliste in razne druge postopače. Tako je bilo predlagano zvišanje oziroma uvedbo novih davščin za hišne posestnike, zemljiški davek, davek na nezazidane stavbene parcele, ki so služile doslej le v špekulacijske svrhe kapitalistov, davek za obiskovalce kavarn in gostiln, davek za kvartopirce itd. Tem davkom se je kapitalistična JDS kot najbolj prizadeta z vso silo uprla. Pomagalo pa ni nič, ker je bila preglasovana od delovne večine.

Zastopniki ljudstva so sprejeli še več nujnih in koristnih predlogov in sicer za zgradbo dveh mestnih stanovanjskih hiš, za povečanje mestne ubožnice, popravila v mestnih šolskih poslopjih. Dovolilo se je tudi zvišanje meščanske podpore. Obnem so se prepustile nekatere mestne parcele za prireditve centralnih igrišč in centralnega šolskega vrta. — Socialno delo so z vso silo ovirali zastopniki verižnikov, ki so zopet jasno pokazali, da se jim gre vedno le za lasten žep in da so strupeni sovražniki delovnega ljudstva.

Strašna moralna gniloba.

Vso jugoslovansko javnost, zlasti pa verižniške kroge, ki so koncentrirani v propali demokratski stranki, razburja bolj nego Radičeva poslanica umazana afera, ki se razpravlja v vesoljnem časopisu: Protičjevo glasilu, beogradski »Radikal«, je priobčil pismo, ki ga je baje pisal komunist Hercigonja ministru Svetozaru Pribičeviću. Ali je pismo resnično ali izmišljeno — v obeh slučajih se nam odkriva strašna moralna gniloba, ki je zabredla vanje naša država.

V pismu se očita ministru Pribičeviću, da je nagovarjal svojega nekdanjega somišljenika Hercigonjo, naj spravi s poti Radiča in notranjega ministra Draškovića, Pribičevićevega somišljenika, njegovega kolega v ministstvu, ki je bil s Pribičevićem vred glavni stebler demokratske stranke. In to zavoljo tega, ker je nameraval baje Drašković izstopiti iz demokratske stranke in osnovati lastno stranko. Po tem pismu je tudi preskrbel Pribičević Hercigonju potni list za tujino in mu ponudil denar, da naj se preseli v Ameriko, ker se ga je začel Pribičević bati. Mi aktivnega ministra Pribičevića ne bomo obtoževali niti zagovarjali. — Opere naj se sam kakor ve in zna. Vsekakor pa je njegova prokleta dolžnost, da toliko časa, dokler se ni prav do čistega opral, — zapusti takoj ministrski stolec in tira stvar pred sodišče. Sodišče je pravi forum, ne pa štiri stene propalih demokratskih klubov.

V zadevi sami pa stvarno lahko priporočimo sledeče:

Gospod Protič, ministrski predsednik n. r., ki je zadevo objavil v svojem glasilu, je izjemoma kristalno čist človek, ki nima na sebi moralne pege.

Rudolf Hercigonja, bivši idealno čisti borilec za svobodo in poštenje, je postal le vsled demokratskih lumparij sovražnik »državotvorbenih« klik, baje komunist in atentator. Glede osebne poštenosti in dostojnosti je čist, da mu ga ni para v vesoljni demokraciji. Sedaj je moral bežati pred demokratsko maščevalnostjo.

Demokratska zagrebška »Riječ« je sama priznala, da so obstojale zveze med Pribičevićem in Hercigonjo, dokler slednji ni postal anarhist.

Demokratski minister Drašković, ki bi vedel o zadevi morda marsikaj povedati, je bil žal preteklo leto potom atentata umorjen. Radič še živi v Zagrebu.

Dokazanega ni ničesar; razčistilo bo zadevo do dna edino le sodišče, če bo tako srečno, da jo bo dobilo v roke. Vsak misleči Jugoslovčan pa naj si uredi svoje možgane tako, kot mu to velevala pravila zdrave logike.

Strah pred komunisti.

»Pravda« piše, da se da po nekaterih znakih v Skoplju, Osijeku in Banjaluki, pa tudi v Zagrebu in Beogradu sklepati, da naši komunisti pripravljajo velikopotezno in jasno zasnovano akcijo. Ne more pa se še dognati, kaj nameravajo. — Da bi le hoteli državotvorne verižnike s kostjo in kožo požreti! Strah ima velike oči.

Obvezni poluletni tečaj na državnih podkovski šoli v Ljubljani

se prične 1. aprila 1922. Za vstop v tečaj je vložiti pri vodstvu državne podkovske šole v Ljubljani dne 10. marca

1922 prošnjo ter ji priložiti: 1. rojstni in krstni list, 2. domovinski list, 3. zadnje šolsko spričevalo, 4. učno izpričevalo, 5. ubožni list, 6. npravstveno izpričevalo. Pouk v podkovski šoli je brezplačen. Učenci dobivajo redno državne podpore ter imajo prosto stanovanje v zavodu. Skrbeti pa morajo sami za hrano in potrebne učne knjige. Poleg podkovstva se poučuje ogledovanje klavne živine in mesa.

Višja poljedelska šola v Splitu.

V Splitu se bo še to leto otvorila višja poljedelska šola, ki bo namenjena samo za teoretično poučevanje.

V krsti svoje žene zmrznili.

Pred nekaj dnevi je šel neki kmet iz okoličnice Krakovega v mesto, da kupi krsto za svojo pravkar umrlo ženo, ki je ležala na odru. Ko se je vračal domov, so ga na samotni poti skozi gozde napadli razbojniki in oropali. Boječ se, da bi kmetič prekmalu sporočil ljudem o ropu, so prisilili kmeta, da se je vlegel v krsto, katero so pokrili s pokrovom in potem še trdo prevezali z vrvjo. Krsto so vrgli v gozd, sami pa so se vsedli na kmetov voz in pognali konja. Sosedje so čakali kmeta do drugega dne, nato so ga šli iskat. Šele drugi dan so našli krsto in v njej kmeta zmrznjenega. Vsi njegovi obupni naporji, rešiti se iz prevezane krste so ostali brezuspešni in vsled hudega mraza je nesrečnež zmrznil.

Redni občni zbor pevskega društva »Zarja« v Ptuj

se bo vršil dne 22. februarja, ob 20. uri, z običajnim dnevnim redom v spodnjih prostorih »Narodnega doma«. Dolžnost vseh pevcev kakor tudi drugih tovarišev je, da se tega občnega zbora polnoštevilno in točno udeležijo.

Gg. rezervnim oficirjem!

Častniki ljubljanske garnizije so osnovali v svrhu gojenja družabnosti, zblizevanja in medsebojnega spoznanja »Oficirski dom v Ljubljani«, kjer se bo skušalo doseči stavljeni si smoter »prirejanjem predavanj poučne in vojaškonaobrazne vsebine, zabavno-družabnih večerov itd., h katerim imajo dostop le člani društva in po njih vpleteni gostje. Predsednikom oficirskega doma je bil izvoljen pomočnik generala, g. polkovnik Mlad. Bogičević, kot zastopnik rezervnih oficirjev pa v odboru rez. pp. g. podžupan Riko Jug, ki je radevolje na razpolago z event. zaželenimi informacijami. Ker je medsebojno spoznanje, kakor tudi poznanje običajev za vse rezervne oficirje v obče in posebej še za priliko vršenja orožnih vaj važno in neobhodno potrebno, se vsi v Ljubljani stanujoči gg. rez. oficirji vabijo, da priglase svoj vstop v društvo »Oficirski dom«, ki ima svoje prostore v vojašnici vojvode Mišića (belgijska vojašnica), po dopisnici ali pa osebno, bodisi pri društvu samem ali pa pri g. prok. Riko Jugu, Prešernova ul. 50, II. nadstr., z istočasno navedbo naslova in čina. Mesecni članski prispevki znašajo Din. 5.25 za kapitana I. kl., Din. 4.33 za kapitana II. klase, Din. 3.67 za poručnika in Dinarjev 3 za potporučnika in se plačujejo mesečno. vnaprej, prvič ob prigraslu. Prva plesna prireditev društva »Ofic. dom« se vrši dne 22. t. m. v hotelu »Union« in je želeli, da bi dotlej bilo priglašeno že znatno število gg. rez. oficirjev.

Poročila z dežele.

Litija.

Tukajšnja krajevna organizacija Narodno-socialistične stranke priredi v nedeljo 19. t. m. predpustno veselico v Stravsovi gostilni. Na sporedu je godba, petje, ples in šaljiva pošta. Ker se obeta mnogo neprisižljene zabave, vabimo vse, ki ste v predpustni dobi radi veseli, da nas posetite. Prijatelji in tovariši iz bele Ljubljane dobrodošli.

Hrastnik.

Dober in nepokvarjen želodec mora imeti, kdor hoče prenesti vse hvalisanje in dobrote, ki jih trosijo po Hrastniku naši policaj- in »birtsaus«-demokrati. Pa saj tudi res! Velika je za sluga, ki so si jo pridobili ti gospodje

(po mnenju nekega gospoda, gre posebna zahvala hrastniškim demokratom!) ob priliki zadnjih mezdnih pogajanj rudarjev in nastavljenecv t. p. d. — Kakor trdijo, je JDS kot prva uvidela naše obupno stanje ter je takoj sklicala anketo (Dr. Kramar na sestanku demokratov v Hrastniku) in demokrati so »pritisnili« na družbo, da je ugodila našim zahtevam; sedaj pa, rudarji in delavci, je Vaša prokleta dolžnost, da se izkažete tudi hvala- ležni vašim dobrotnikom-demokratom (ali po domače: da vržete svojo volilno kroglo v demokratsko škrinjico!) To in podobno se meče dan na dan med delavce, posebno med nastavljenecv. Toda gospodje — ravnatelj Gnus in drugovi — zapomnite si enkrat za

vedno: Iz te moke, ne bo kruha! Vse vaše koritarsko kruljenje vam prav nič ne pomaga; predobro vas poznamo in vemo, da so vas le besede, dejanja so pa v žepu vaših voditeljev. Vaša skrb za ubožnejše sloje oziri vedno le pred volitvami, sicer pa proglasite vsakogar, ki se drzne potožiti čez te obupne razmere — za protidržavnega komunisto. — Hvaležnost hočete za zasluge, ki si jih sploh niste zaslužili! Jeli mar to vaša zasluga, če so nam zvišali plače, ker bi sicer morali poginiti gladu? Ali mari zato plačujemo ministre in poverjenike, da ščitijo družbo? Čigava pa je zasluga, da so se zvišale cene premogu in stem tudi vsem življenjskim potrebščinam? (Zadnja so že za 100% dražja, medtem, ko smo dobili mi le 30%.) Aha, temu je pa kriv g. pokrajinski namestnik Hribar, ki je — po mnenju g. ravnatelja Gnusa — izrazil radikalec in kot tak tudi manj pošten kot n. pr. Ribnikar; sicer pa: Pozor! g. namestnik, hrastniški demokrati hočejo iti do svojega cilja če treba — tudi preko vas. Tako približno je vsaj dejal na nedeljskemu občnem zboru g. Gnusa, — ki je bil med vojno tudi eden najvnetejših propagatorjev avstrijskega vojnega posojila — in čemur je pritrđilo tudi drugih navzočih 10 demokratov z družinami vred, nezavedajoč se, da je marsikateri izmed njih nosil v času, ko je bil g. Hribar preganjan, zlate, velike in male srebrne itd. ter se šopiril v »Interessanten Blatt« med bivšimi avstrijskimi junaki. Ali ste mar že pozabili gg., da ste v Galiciji pošiljali kar cele vode v smrt samo zato, da zadostite svoji častilopnosti in osebnim koristim? — Pa kaj za to! Danes ste med demokrati in ste zopet edinozveličani »državotvorci«. — Sicer je pa zopet upanje na boljše čase v Hrastniku, ker demokrati imajo že tudi svoj odbor, kjer sedijo poleg goraj omenjenih gospodov še drugi, s splošno strankarsko izobrazbo — ker preplazili in »prešnofali« so že vse stranke, od klerikalne pa do komunistične.

Čas je že bil!

Kakor slišimo, je naš »dični« policijski ravnatelj g. Logar odšel na daljši

bolniški dopust, od koder se ne vrne več.

Skrajni čas je že bil, napraviti konec paševanju tega »bolnika«. Pod krinko jugoslov. demokratizma je ta gospod vobče protežiral tukajšnje renegatske kroge ter se klanjal celjski nemčurski družbi — proti narodnim organizacijam pa postopal skrajno rigorozno ter, laliko rečeno — absolutistično.

Govori se, da mu je pripomogel do nezaželenega dopusta celjski »Jagaball«, kjer se je celo noč senčil v milosti raznih Windischgrätzov in sličnih drugih elementov. Vendar slutimo, da tiči še neke druge vzroke.

Novemu vodji tuk. policijskega oddelka gospodu drju Senekoviču pa priporočamo več narodno-zavedne energije.

Kje je narodna zavest?!

Nemški »Jagaball«, na kojega so došli celo bratci tuk. nemčurske zalege iz Leobna in Gradca itd. ter se je vršil pod patronanco Karlovih agitatorjev — knezov Windischgrätz, — je posetilo tudi več Slovencev zlasti državnih uradnikov slovanofobske preteklosti. Med temi »Jogri« si videl tudi predsednika celjskih demokratov v prav veselem razpoloženju. To naj bi še bilo, vsaj poznamo njegovo koketiranje s tuk. nemškimi prvaki kakor tudi njegovo zavest, biti zvišen nad drugimi — enak — »Herrenvolku« — da pa je nato posetila še »Kinderball« vsa njegova obitelji pač slično početju nekdanjih Slovencev-avstrofilov, ki še danes nimajo narodne samozvesti ter klonejo svoje glave prostovoljno biču novodobnih absolutistov.

Ni čuda, da slična gospoda v Strossmayerjevi ulici bojkotira prireditve narodno-naprednih nedemokratskih društev, podpira pa vkljub temu po sistematičnih obiskih nemške veselice itd., kar jasno kaže oholost in strankarsko zakrknjenost celjske laži-demokracije. Z narodno zavednostjo naj se ta gospoda nikar ne trka po prsni, ker vemo, kam pes taco moli.

Radovedni smo, kaj k tem poreče gosp. urednik »Nove dobe«.

Socijalno gibanje.

Boj draginji.

Na podlagi zaključka sestanka združenih strokovnih organizacij javnih in privatnih nameščencev ter delavcev v Sloveniji, ki se je vršil dne 11. februarja ob 5. uri pop. v dvorani mestnega magistrata, se skliče v nedeljo dne 19. t. m. ob 10. uri dopoldne javen protestni shod proti draginji in kričnemu položaju manualnega in duševnega proletarijata.

Protestni shod javnih nameščencev v Celju.

Tukajšnje društvo javnih nameščencev namerava sklicati protestni shod zoper nečuvno postopanje beograjske vlade ter zahtevati takojšnjo izplačanje draginskih doklad po novem zakonu. Tej nameri vsestransko pritrjujemo; — vendar smo radovedni, kako bodo protestirali razni funkcijonarji imenovanega društva zoper delovanje raznih njihovih strankinih kolegov »državotvorcev« na vladnih stolčkih. Vrana vrani ne skljuje očesa.

Hoče pri Mariboru.

Tudi tukajšnji delavec-trpin občuti v veliki meri današnje neznosno draginjo. Mož, ki ima par otrok doma, zasluži 50—60 kron dnevno, dočim mu za samo hrano niti 80 kron ne zadostuje. Od kje vzeti primanjkljaj? Od česa živeti? Delavec je dandanes največji trpin. Njegovo življenje je boj za existenco. Pa ne samo tukajšnji delavec, vsi delavci širom domovine so reveži. Treba je zato da si sami pomagajo do boljšega življenja. Vsi, ki trpite vstopite v strokovno organizacijo NSZ in skupno bomo pričeli neizprosni boj. Tovariši trpini vsi v kolo, vsi na delo! Oklenite se vsi naše zaščitnice, naše NSZ.

Važno za invalide.

Po zadnjih nadpregledih se od dne do dne množe prošnje invalidov za podporo, zlasti pa za obleko, prosilci

šo v pretežni večini le 40, 30, 20 odstotkov in le začasno delazmožni, deloma se nahajajo med njimi tudi taki, katerih se povodom zadnjih nadpregledov sploh ni priznalo za invalide, ker se je njih hiba s časom tako zboljšala, da so postali popolnoma delazmožni ali pa resne hibe, ki bi na delazmožnost prizadetega uplivalo, sploh obstojale niso. S tem se ogromno delo pri invalidskem odseku še pomnožuje ter se posredno ovira njega brezhibno poslovanje v važnejših in resnejših zadevah, vsakdo mora pa na neglede na delo uvideti, da spričo skromnega kredita, ki je odseku na razpolago, ni mogoče vsem takim, deloma povsem neutemeljenim prošnjam ustreči. Invalidski odsek se čuti torej primoran razglasiti, da se odslej prošnje za podpore bodisi v denarju ali obleki takih invalidov, ki so le 50 ali manj odstotkov delazmožni, v bodoče ne bodo več upoštevale, da se na nje ne bodo odgovarjalo ter jih v obče ni predlagati. Boriti se mora z ogromnimi težkočami, da zamore iz dovoljenega kredita oskrbovati vsaj najbednejše med bednimi, t. j. popolnoma delazmožne invalide-hiralce ter izdatno pomaga takim težkim invalidom, ki se vsled svoje hibe ne morejo zadostno preživljati in so poleg tega brez svojcev in vsakih sredstev.

Rudarska stavka na Češkem končana.

Dne 14. t. m. se je začelo delo v Ignacijevi jami v Marijini gori, dočim se v drugih jamah še ne dela. Vršila se je konferenca komunističnih rudarjev. Sodi se, da se še ne bo začelo delo v vseh jamah, ker komunisti z uspehom praških pogajanj niso zadovoljni in agitirajo za stavko. Dopoldne so rudarji delali v enajstih rovih od 45 ostravsko-karvinastega pregovnega okoliša. Pričakujejo, da se delo obnovi v vseh rovi, dasi komunisti agitirajo z vsemi silami proti temu in prireajo shode, na katerih izražajo nezaupnico delegatom

v Pragi. V ostalih premogovnih okoliših se je delo danes obnovilo.

Državna posredovalnica za delo.

Pri vseh podružnicah »Drž. posredovalnice za delo« v Ljubljani, Mariboru, Ptuj in Murski Soboti je iskalo v preteklem tednu od 29. januarja do 4. febr. 1922 dela 186 moških in 63 ženskih delavnih moči. Delodajalci so pa iskali 78 moških in 64 ženskih delavnih moči. Posredovanj se je izvršilo 109. Promet od 1. januarja do 4. febr. 1922 izkazuje 2466 strank, in sicer 1099 delodajalcev in 1367 delojemalcev. Posredovanj se je izvršilo v tem času 589. Dela iščejo: vinič, družine, rudarji, kovinarji, kolarji, zidarji, tesarji, sedlarji, peki, mlinarji, mesarji, čevljarji, fotografirni, pisarn. moči, služkinje, kuharice, vajenci, vajenke itd. V delo se sprejmejo: rudarji, železostrugarji, mizarji, lončarji, viničarji, vrtnarji, kovači,

vzgojiteljice, likarice, služkinje, kuharice, vajenci, vajenke itd.

Žrtev državotvorne malomarnosti.

Glasi lo tihotapev piše: »Žrtev stanovanjske bede. Na zagrebškem južnem kolodvoru so našli te dni mladeniča brez stanovanja in službe, ki je ležal na kupu zgorelega oglja, kjer je v mrzli noči zaspal. Bil je nezavesten in zastrupljen od plina, ki je izpuhteval iz oglja. Odpeljali so ga takoj v bolnico, kjer so ga kmalu zopet spravili k zvesti.

Angleži za jugoslovansko deco.

Mis Gerald Braond je poslala ministru za socialno politiko 100.000 Din. kot prvo zbirko za jugoslovansko deco. Zbiranje se nadaljuje po celi Angliji. — Koliko tega denarja bo prišlo v roke naše dece, — o tem nam pričajo žalostne izkušnje.

Zdravniške razmere pri okrajni bolniški blagajni ljubljanski.

Z ozirom na članke, ki smo jih objavili v 3., 4. in 5. številki našega lista, nam je poslal šef-zdravnik bolniške blagajne naslednje pojasnilo:

V člankih »Mizerno bolniško zavarovanje delavstva« priobčuje »Nova Pravda« kritiko razmer pri Okrajni bolniški blagajni ljubljanski. V kolikor se kritika tiče uprave tega socialnega zavoda vobče, moram odgovor prepustiti upravitelstvu. Kot šef-zdravnik pa čutim dolžnost odgovoriti na očitke, ki so namerjeni proti zdravniški službi. Podatki, ki jih navaja članek, izvirajo deloma iz nepoznanja razmer, deloma so pa odmevi znanih pritožb zavarovancev. Pritožb, ki pri tako velikem zavodu nikdar ne prenehajo, kojih upravičenost in verodostojnost pa more presoditi le oni, ki ima natančen vpogled v stvar. Dovolite zaradi tega, da razmere nekoliko obširneje pojasnim.

Predvsem je naglašati, da se od druge polovice lanskega leta sem ravno zdravniška služba lepo razvija. Poleg dotedanjih treh zdravnikov za splošno medicino je bolniška blagajna nastavila štiri specialiste in sicer po enega kirurga, ginekologa, venerologa in zdravnika za otroške bolezni, ki vodi obenem posvetovalnico za matere. V hiši Gradišče številka 2 se je priredil kolikortoliko odgovarjajoč ambulatorij, v katerem je poleg treh ordinacijskih sob na razpolago obsežna čakalnica. Ordinacijske ure so se raztegnile čez celi dan, tako da so zdravniki dopoldan in popoldan na razpolago in da imajo zavarovanci že v normalnih razmerah izbiro med sedmimi zdravniki. Prav v kratkem se v dopoldanskih urah uvedejo paralelne ordinacije, tako, da bodo bolniki čim hitreje prišli na vrsto. Naval je posebno pri splošnih ordinacijah v dopoldanskih urah zelo velik, o čemur se vsakdo lahko prepriča, ako pogleda v čakalnico. Dokaz torej, da se bolniki z zaupanjem obračajo do blagajničnih zdravnikov. V primernih slučajih pa je bolniška blagajna že od nekdaj sem dovoljevala tudi pomoč drugih specialistov. Tako nakazuje svoje bolnike redno specialistom za oči, za nosne, vratne in ušesne bolezni in še enemu specialistu za kožne in spolne bolezni. Razven tega se je dogovorila s specialistom za ortopedijo, da sprejema in zdravi slučaje ortopedične kirurgije iz vse Slovenije. V ambulatoriju je stalno nastavljena izurjena bolničarka in instrumentarka, ki je povsem večša v obvezovanju in ki s tem zdravniško delo zelo pospešuje.

Ambulatorij za spolne bolezni se vrši v večernih urah, ko se delavci vračajo z dela, tako, da je udeležba kar najbolj olajšana. Akoravno je bolniška blagajna le dolžna, skrbeti za lastne zavarovance, je vendar vstop v venerološki ambulatorij vsakomur prost in

se nikakogar ne vpraša za ime. Bolniška blagajna je namreč uvidela, da se more spolnim boleznim le z najširšo organizacijo do živega in da je le v interesu njenih članov, ako se te bolezni kar najbolj omeje. Za dosedanjí obrat v venerološkem ambulatoriju popolnoma zadošča en zdravnik; ako bi se pa število bolnikov pomnožilo, se ne bo blagajna prav nič pomišljala, nastaviti še drugega zdravnika. Blagajnični specialist dr. Demšar pa je imel na prošnjo blagajne pred kratkim kurz o zdravljenju z neosalvarzanom, ki je bil od strani blagajničnih zdravnikov iz Slovenije prav dobro obiskan, tako da se bo to za pobijanje spolnih bolezni tako važno zdravljenje razširilo tudi po deželi.

Prav enako se bo uredil ambulatorij v Mariboru, kjer se bo v ta namen adaptirala in prezidala blagajnična hiša. Sličen ambulatorij je določen za Celje, vendar stanovanjska beda, ki je v imenovanih dveh mestih še občutljivejša, kakor v Ljubljani, zelo ovira hitro izvršitev teh načrtov.

Da se zagotovi naraščaj zdravnikov za deželo, posebno za kraje, v katere doslej ni bilo moč dobiti zdravnikov, akoravno je tamkaj veliko število zavarovancev, je blagajna razpisala in oddala tri dobro datirane štipendije za medicince. Razpisala je dalje tri štipendije za kirurge-specialiste, namenjene za Ljubljano, Maribor in Celje in štipendijo za blagajničnega diagnostika-bakteriologa, ki bi vodil centralni diagnostični laboratorij v Ljubljani.

Toda s tem zdravstveni program bolniške blagajne še nikakor ni izčrpan. Danes smo si na jasnem, da ljudskim boleznim, predvsem tuberkulozi, alkoholizmu in spolnim boleznim, nikakor ne pridemo do živega z individualnim zdravljenjem posameznikov, temveč, da je v to potrebno široko zasnovanih socialno-zdravstvenih naprav. In tako ima bolniška blagajna tudi tak socialni program, o katerem sem poročal na zborovanju blagajničnih zdravnikov ob priliki III. Jugoslovanskega lekarskega skupa. Poljudno prirejen za delavstvo izide ta program v kratkem v ponatisu in se bo kar najbolj razširil med blagajničnimi člani. Šlo bi predaleč, ako bi se hotel spuščati v posameznost. Izmed najvažnejših panog tega socialnega programa, naj omenjam le periodično preiskovanje zdravil in natančno statistiko, s pomočjo katerih pravočasno zajamemo vse ogrožene slučaje, dalje splošno socialno skrbstvo, preiskavanje vajencev in v službo vstopajočih mladostnikov delavcev v zvezi s poklicnim posvetoivanjem, ki se bo izpeljalo dogovorno in s sodelovanjem posredovalnice za delo in slednjič higijsko poučevanje ljudstva potom predavanj, skioptičnih prireditev itd.

Nadaljevanje sledi.

Strokovni vestnik.

Kočevje. Občni zbor N. S. Z.

V nedeljo 12. t. m. se je vršil pri nas občni zbor podružnice Narodno-socialne zveze v Kočevju. Polnoštevilni obiskanemu občnemu zboru je predse-

doval tov. Miklavčič, ki je v lepih besedah orisal potrebo po strokovni organizaciji in podal na to sliko delovanja v preteklem letu. Kot zastopnik osrednjega vodstva N. S. Z. je poročal

tov. Kravos iz Ljubljane. Tov. Kravos je orisal dosedanje delovanje N. S. Z.; podal je jasno sliko današnjega bednega stanja delavstva in o vzrokih bede. H koncu je pozival vse zborovalce naj se resno poprimejo dela v korist jugoslovanskega proletarijata. Pri volitvah novega odbora je bil soglasno izvoljen sledeči odbor: predsednik tov. **Martin Fink**, I. podpredsednik tov. Miroslav Vilički, II. podpredsednik tov. Peter Poznič, tajnik tov. Peter Mihič, odborniki: Anton Rovar, Maks Trampuš, Peter Klemenčič, Franc Podveršan, Julij Kajtner, Ivan Kranjc in Gabrijel Velički. Pri slučajnostih se je oglasil k besedi tov. Fink, ki je žigosal nesocialno postopanje raznih nadutih nemurjev v rudniku, ki delavcu ne dovolijo niti tega, da bi smel pobirati na tleh ležeče koščke premoga in ki se za vsako malenkost obregnejo ob bednega delavca. Tov. Mušec je ostro kritiziral krivico, ki se dela rudarjem in delavcem s tem, da se jim dohodninski davek odtegne ne le od temeljne plače, marveč od celokupnih prejemkov, celo od naturalij. Tov. Miklavčič je predlagal sledečo resolucijo, ki je bila soglasno sprejeta: Zborovalci zbrani na občnem zboru Narodno-socialne zveze (strokovne organizacije) dne 12. svečana t. l. v Kočevju najodločneje protestirajo proti krivični in previsoki od-

meri dohodninskega davka. Kot dobri državljani priznavajo upravičenost pobiranja dohodninskega davka in niso protivni pobiranju tega davka na temeljne plače; protestirajo pa proti odmeri dohodninskega davka na draginski doklade in prejemke v naturalijah. Prosiijo vse kompetentne faktorje, da vpoštevajoč preborno stanje delavstva ukinejo ta dohodninski davek in s tem ublažijo eksistenčni boj bednega jugoslovanskega delavstva.

Gosp. pokrajinskega namestnika prosijo še posebej, da se zavzame za bedno delavstvo s tem, da njihovo prošnjo podpira. Lepo uspeli občni zbor je v lepih besedah zaključil tov. Miklavčič.

Člane Splošne org. voj. invalidov, vdov in sirot poverjenistva za Ljubljano in okolico

pozivljamo, da pridejo v dne 14. in 15. t. m. v pisarno po članske knjižice, ki so se pri lanskem razdeljevanju moke odvzele. Koncem tega tedna bo poverjenistvo delilo svojim članom moko po znižani ceni. Da se ne bo razdelitev po nepotrebnem zavlačevala radi iskanja posameznih knjižic, vabimo člane, da se v lastnem interesu odzovejo gor-njemu pozivu. Kdaj se bo moka delila, bomo še poročali.

Jugoslovanski železničar.

V soboto, dne 2. februarja t. l. ob 18. uri priredil je v gostilni pri »Belem križu« koalicijski odbornik in »narodni« poslanec Jože Kopač železničarski shod.

Sklicali so ga soc. demokrati.

Ker zgoraj omenjenega gospoda poznam že okrog 20 let, posebno še iz želez. bojev leta 1907, bil sem radoveden na to, koliko je g. Joža od takrat do danes napredoval, oziroma se popboljšal in prepričati sem se hotel tudi o trdnosti koalicijskega odbora.

Sodrug Joža bi bil moral poročati o poteku zagrebačke konference, ki se je vršila, kakor znano dne 29. januarja. Uvodoma je res omenil, sestoj iste, hvalil posebno dva lepa govora ali žal — vsebine istih govorov — ni omenil. Tekom 15 let se ni nič popboljšal! Prišel je koj po tem uvodu z njegovo staro »znanostjo« — zabavljanjem čez vse, kar le ni v socialdemokraciji.

Bahal se je, jaz držim koalicijski odbor skupaj, obenem pa je nasprotno povedal, da ni hotel hoditi z drugimi odborniki prosjačiti okoli raznih ministrov. To so drugi napravili! Značajno, — ako zamorem o značaju pri sodrugu Jožetu sploh govoriti, — je, da zabavlja čez koalicijski odbor stranke, oziroma strokovne organizacije, — ki so ga sestavile, sedi pa le poleg in to še kot neželjeničar.

Hvalil je službeno pragmatiko in pa povedal, da je isto sestavila in predložila ministrstvu ravno »Zveza« in to že pred dvema leti.

Zahteve »Zveze« po stalnem nameščenju vseh železničarjev pa sploh ni

omenil, ker mu to ne ugaja. Ja, kaj bi pa delal potem sodrug Kopač, ako bi bili vsi železničarji naenkrat zadovoljni?

Ker se tako govoričenje poslanca ni dopadlo nekaterim bolj treznim delavcem, so začeli zapuščati shod.

Uvidevši to, je obrnil svoj govor na razmere v sosednji Avstriji. Hvalil je tamkajšnje razmere in poudarjal, da kljub veliki draginji, ki vlada v Avstriji, izhajajo delavci in nameščenci bolj nego v bogati Jugoslaviji, in to, ker so tam vsi dobro organizirani. Žal, da ni povedal, kje in kako so organizirani. Tam so vsi strokovno organizirani in ne politično — dragi Joža! To pa je zopet ravno to, kar zahteva »Zveza«.

Pri nas se igra več s politiko namesto da bi se strokovno organizirali.

Zato nam tudi jemljejo kar po vrsti vse že davno pridobljene pravice.

Kje je naša personalna komisija?

Zatorej stran s političarji! Stran s Kopačem, ki mu je le za politiko socialne demokracije, in ne za železničarje! Z njegovim hujškanjem med železničarji je napravil leta 1919 in poprej že mnogo gorja. Sedaj zopet začena razdirati to, kar so drugi zgradili. Vsi železničarji spadajo v eno organizacijo in to v strokovno! Naj se potem imenuje »Zveza« ali kakor si bode. Ime je postranska reč.

Politiko in političarje pa proč od železničarjev!

Iz stranke.

Vsem ljubljanskim krajevnim organizacijam N. S. S.

sporoča tajništvo, da ima na razpolago tiskana vabila za občne zборе. One krajevne organizacije, ki še niso imele občnega zbora, naj se podvizajo. Približuje se strankin zbor. Do strankinega zbora morajo vse kraj. org. imeti občne zборе. Pridite po vabila in skličite občni zbor čimprej.

Krajevna organizacija N. S. S. v Sp. Šiški

sporoča, da se vršijo odborove seje vsak ponedeljek ob 7. uri zvečer, na kar opozarja vse odbornike. Tajnik.

Članom krajevne organizacije N. S. S. Sp. Šiška.

Vsem svojim volilec je na razpolago vsak ponedeljek od 6.—7. ure zvečer v strankini pisarni (Jernejeva cesta 231) Tone Malgaj, občinski svetovalec.

Razno.

* Najdena okostja ogromnih kitov. Na polju blizu Peterborougha v Angliji, kakih 300 kilometrov od morja, sta najdeni okostji dveh velikanskih kitov. Sodi se da sta ti dve okostji stari najmanj dvajset tisoč let. Okostji, ki sta popolnoma dobro ohranjeni, so z največjo spretnostjo izkopali in jih bodo odposlali v britanski muzej v London. Pred nekaj leti so nedaleč od mesta, kjer sta najdeni ti dve okostji, našli neko predhistorično ladjo, kar znači, da so predhistorični ljudje iz kamnene in bronaste dobe bavili z lovom na kite in da je morsk obal segala prav do Peterborougha.

* Honorar za trdno spanje. Pred nedavnim časom je izšla v »Timesu« nenavadna reklama od neke velike tovarne tkanin. Reklama se je glasila: »Išje se oseba, ki dobro izgleda in ki hoče spati podnevi. Nobenega drugega dela. Edini pogoj je dobro in trdno spanje. Plača zelo dobro«. Neštevilni ljudje so oblegali nato dotično trgovino, kjer pa so zvedeli, da gre pravzaprav za spanje v izložbi trgovine, kot dokaz, da ljudi, ki so oblečeni v tkanino te trdke, nikdar ne zebe.

Za tiskovni sklad so darovali: Neimenovan trgovec v Ljubljani 200 Din. — Srčna hvala! — Tovariši in tovarišice, posnemajte! Spominjajte se »Nove Pravde« ob vsaki priliki.

Inserirajte v 'Novi Pravdi'!

Prošnja.

Kdor je pozabil poravnati naročnino, naj to stori prav gotovo 1. marca. Uprava.

Izdaja konzorcij »Nove Pravde«. Tiska »Zvezna tiskarna« v Ljubljani. Odgovorni urednik Vladimir Kravos.

Žepne, stenske, nihalne, kuhinjske ure, zlatino in srebrnino kupite najceneje pri tvrdki **IVAN PARIŽ**, Ljubljana, Stari trg 20.

A. KASSIG, Ljubljana, Židovska ulica.

Zaloga uniformskih potrebščin, kožuhovine in razne krzne. Krznarnica in izdelovanje čepic. Nakup kož od divjačine. Kožuhovna, obleka, preproge itd. se sprejemajo čez poletje v shrambo.

4 1/2 % po dogovoru tudi več obrestuje hranilne vloge

Jugoslovanska hranilnica in

posojilnica v Celju

Gospaska ulica št. 7 (Hotel Balkan).

Posojila pod ugodnimi pogoji. Eskomptiranje povzetij.

Bogoslav Kalaš : slaščičar :

Ljubljana, Židovska ulica,

prilaga slavnemu občinstvu svoje vsak dan sveže pecivo.

Cene solidne. Prijazna postrežba.

Za preprodajalce in društvene prireditve primeren popust.

IVANA ZORKO, LJUBLJANA

Sv. Jakoba nabrežje 23

kupuje in prodaja vsakovrstno starino.

JAKOB VOSPERNIG, Ljubljana

Stari trg št. 34 (nasproti Sent Jakobske kleti)

prilaga

svojo staroznana kavarno

Prav izborna kava in čaj! - Biljard!

Kdor hoče imeti res s pravimi predvojnimi barvami prepletkano hišo, naj se obrne edino le na domačo trdsko

Tone Malgaj

13-14

pleskar in ličar

Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 6.

Kdor Jugoslovan, ta „Jugoslov. Matice“ član.

Zaloga čevljev

lastnega izdelka

DRAGOTIN ROGLIČ, Koroška cesta 19, MARIBOR

komisijska zaloga pri Betki Lešnik. Gospaska ulica 14.

Jadranska banka Beograd

Delniška glavica: Din 30.000.000—
Rezerva: . . . Din 15.000.000—

Naslov za brzojave: JADRANSKA.

Podružnice:

Celje, Caviat, Dubrovnik, Ercegnovi, Jelsa, Korčula, Kotor, Kranj, LJUBLJANA, Maribor, Metković, Sarajevo, Split, Šibenik, Zagreb.

Delniška glavica: Din 30.000.000—
Rezerva: . . . Din 5.000.000—

Naslov za brzojave: JADRANSKA.

Afilirani zavod: **FRANK SAXER STATE BANK**, 82 Cortland Street, New-York City.